

Tržní orientace firem a její měření

A) Aktuálnost tématu disertační práce

Cílem disertační práce je vytvoření modelu tržní orientace českých a německých high-tech firem ve zpracovatelském průmyslu a empiricky zkoumat kauzální vztah mezi tržní orientací, inovacemi a firemní výkonností. Zvyšující se konkurence v globálním prostředí a rostoucí požadavky klíčových zákazníků nutí firmy neustále vylepšovat a modernizovat nabízené produkty. Řízení firmy vyžaduje v současných tržních podmínkách aktivní zapojení všech oddělení napříč celou firmou a jejich koordinaci. Tržní orientace patří mezi trvalé faktory úspěchu a pomáhá i v období ekonomické nestability udržovat společnost v dobré kondici.

Z těchto důvodů je téma disertace vysoce aktuální.

B) Splnění cílů stanovených v disertační práci

Vytvořit validní model tržní orientace high-tech firem a empiricky prozkoumat kauzální vztah mezi tržní orientací, inovacemi a firemní výkonností včetně mezinárodní komparace. Cílem vědeckého výzkumu je především kladení otázek (Research Questions) a hledání platných a spolehlivých odpovědí na ně. Explicitní formulaci příslušných výzkumných otázek jsem ale v disertaci nenašel. *Ty by měl disertant dodatečně formulovat při obhajobě.*

S využitím poměrně složitého (dle mého názoru trochu zbytečně složitého) statistického aparátu autor vytvořil validní model tržní orientace a tím splnil stanovený cíl disertační práce. Nicméně disertační práci chybí obligátní **Závěr**, který není nic jiného, než stručné a jasné shrnutí dosažených výsledků a prokázání splnění cílů. Nicméně můžeme za částečný závěr považovat Kap. 7. Limity a možnosti dalšího výzkumu.

C) Postup řešení a výsledky disertační práce

Pro dosažení hlavního cíle si disertant stanovuje řadu dílčích (postupných) cílů jako jsou zejména výpočet indexu tržní orientace, navržení měřicí škály, určení vlivu jednotlivých komponent tržní orientace na inovace a posoudit globální a lokální shodu s daty. Při tom postupuje dedukcí od teorie k hypotézám přes vlastní výzkum k jejich potvrzení.

Hlavní výsledky výzkumu jsou členěny do těchto kategorií:

1. Tržní orientace firem (Kap. 5.2)
2. Regresní model „tržní orientace – firemní výkonnost“ (Kap. 5.3)
3. Strukturální model „tržní orientace – firemní výkonnost“ (Kap. 5.4.)
4. Vliv tržní orientace na inovace v České republice (Kap. 5.5.)
5. Strukturální model „tržní orientace – inovace“ (Kap. 5.6)

V té souvislosti jsem očekával, že se z disertační práce dozvím jasné a srozumitelné odpovědi na tyto otázky:

Add 1. Jaká je tržní orientace českých firem v „high-tech“ sektoru? Vysoká, dobrá, špatná a co je třeba zlepšit a jak?

Add 2 a 3.: Jaká je závislost výkonnosti „high-tech“ sektoru v České republice na tržní orientaci? Vysoká, průměrná nízká a proč? Co je třeba zlepšit a jak?

Add 4 a 5.: Jaký je vliv tržní orientace českých firem v „high-tech“ sektoru na inovace?: Vysoký, nízký, žádný? Proč? Co je třeba zlepšit a jak?

Toho jsem se ale nedočkal. *Proto by na tyto otázky měl disertant odpovědět v průběhu obhajoby*

D) Význam pro praxi a pro další rozvoj vědního oboru

V oblasti teoretické je přínos disertanta nesporný. Autor formuloval vlastní definici tržní orientace, prohloubil poznatky o tržní orientaci v ČR, vytvořil vlastní měřicí škály tržní orientace a navrhl a ověřil teoretický model tržní orientace.

Problematictější vidím přínos jeho disertace pro praxi. Při strategickém řízení je třeba především identifikovat hrozby a příležitosti např. tak, jak to řeší disciplína Competitive Intelligence. Samotný výpočet indexu tržní orientace asi nestačí nehledě na to, že si ho asi nebudou moci firmy tak snadno spočítat pro svojí konkurenci

E) Formální úprava disertace

Disertace splňuje jak po obsahové tak i formální stránce všechny požadavky na odbornou vědeckou práci. Nicméně přemíra detailních tabulek stěžuje orientaci čtenáře v textu. Některé tabulky se hodily spíše do přílohy. Celkově je text velmi obtížně čitelný.

F) Publikační činnost doktoranda

Publikační činnost doktoranda je na velmi vysoké úrovni (15 titulů vesměs v anglickém jazyce).

Závěr

V předložené disertační práci prokázal disertant schopnost samostatné tvůrčí vědecké práce a jeho disertace obsahuje původní výsledky, které rozšiřují poznání v dané oblasti vědeckého bádání Tím splňuje veškeré náležitosti požadované zákonem o vysokých školách č. 111/1998 Sb. §47 odst. 4.

Proto disertační práci Mgr. Ing. Patrika Jangla doporučuji k obhajobě a po jejím obhájení udělení titulu PhD pro studijní program Management a Ekonomika.

Praha, 19. 11. 2015

Prof. Ing. Zdeněk Molnár, CSc